

MILL-IMRAR GHALL-HLEWWA — Novelli ta' Guzi Mallia, pp. 144—The Progress Press Co. Ltd., 1945.

Ktieb ta' novelli huwa bla ebda dubju aktar magħgub mill-pubbliku in-general minn ktieb ta' poezija, u dan, il-ghaliex hafna huma daww li jithennaw aktar jaqraw dik li jsejnhulha "storja" milli jaqraw poezija li meta tkun profonda fil-hsieb tagħha u maħduma b'konċiżjoni kbira ma tantx jaslun malajr biex jifhemu dak il-gmiel u seher li jkun jinsab mostur b'għaqal kbir mis-sengħa tal-poeta fi ftit versi. Il-proża hija haġa li tiftiehem aktar malajr u għalhekk tiswa wisq bħala għodda ta' tagħlim.

Il-ktieb ta' novelli ta' Guzi Mallia huwa għaldaqshekk riġal sabiħ f'idejn kull familja Maltija—riġal li jista' jinqara bi profitt, id-dar, fil-ghaxija meta kulhadd ikun miġbur taħt saqaf wiehed u madwar meida waħda. Generalment il-familji tagħna huma neqsin wisq mill-qari u għalhekk ta' bil-fors li moħħ il-kotra j'baqa' biex qatt ma jara d-dawl meħtieġ.

Fil-"Kelmtejn Qabel" mill-Onor. Karmenu Vassallo, wiehed jintebah malajr bis-siwi kbir letterarju tan-Novelli ta' Guzi Mallia. Dan il-ktieb jiġbor 11-il novella li la huma qosra u l-anqas twal. Bejn novella u oħra Guzi Mallia għaraf ideffes poezija ċkejna li tagħmel tajjeb hafna bħala tibdil, għalkemm wisq naħseb li min jaqbad "idej" in-novelli Malliani, wara li jaqra l-ewwel novella iġġaddi dritt għan-novella ta' wrajha, imxennaq kif ikun mill-għamla tal-kitba u s-seher tal-karattri haġġin li jsib u jhalli għall-aħħar il-poeziji kollha kif gara lili meta qbadt f'id jja l-ktieb "Mill-Imrar għall-Hlewwa"; infatti dawn in-novelli fihom siwi letterarju kbir, frażjologija mill-aħjar u leqqa kbira fil-għażla tal-kliem u tal-karattri, fil-waqt li għandhom xeħta għal fil-qasam tan-novelli Maltin.

Guzi Mallia jidher li għamel studju fit-tul u bil-għaqal fuq kitba ta' novellisti Ingliżi u għaraf isoff hafna għerf u teknika li huwa hadem u għaġen tajjeb bil-makna tal-qawwa letterarja ta' moħħu u ta' qalbu mingħajr ma fl-istess hin waqa' fil-plaġjarizmu: jiġifieri Guzi Mallia għamel sewwa sew bħan-naħla bieħla li ssoff il-ward u s-sagħtar, tieħu minnhom il-"polline" u tagħgnu u tibdlu f'għasel li huwa materja differenti għal-kollox.

Fost in-novelli li jinsabu miġburin f'dan il-ktieb jinsabu wħud ippremjati u msemmijin b'tiffir f'konkorsi kbar ta' kitba Maltija: huwa ta' min jikkwota dak li kien qal lil Guzi Mallia l-mejjet Dr. Guzè Bonnici M.D., kittieb Malti magħruf biżżejjed, dwar in-novella "Ir-Raħeb ta' l-Igħbla", li huma dawn il-preċiżi kelmiet: "Iktibli mqar nofs tużżana bħalha, u jien noħroġhomlok fi ktieb". Dr. Bonnici kien qed jitkellem dwar il-kotba tal-Gabra ta' Kitba Maltija. L-anqas huwa mbagħad ta' min ma jikkunsidrax il-gudizzju letterarju ta' żewġ eżaminaturi gwappi, il-magħruf Professur Saydon u s-Sur Nin Cremona, dwar in-novella "Atumokra" li biha Guzi Mallia kiseb premju fil-Konkors imnicdi mill-Malta Missjinarja fl-1941, jiġifieri li fha: "Dik l-intensità psikoloġiko-drammatika li tixraq lill-aħjar kittieba." Minn dan jidher x'kapaċità għandu Guzi Mallia bħala novellist.

Nagħtu l-prosit xieraq lil Guzi Mallia u nheggu lil kulhadd li jixtri l-ktieb tan-novelli tiegħu: "Mill-Imrar għall-Hlewwa".

KELINU VELLA HABER.

L-ISTUDENTI U L-KONKORS TIJATRALI

Billi huma mħabbtin bl-eżamijiet, l-istudenti tal-Fergħa Drammatika, Għaqda tal-Malti (Università), ma setgħux jieħdu sehem fil-Konkors Tijatrali, bħalma xtaqu.

Hawn taħt jidher u żewġ ittri li għaddew bejn is-Segretarju tal-Fergħa Drammatika (Università) u s-Segretarju tal-Konkors:—

"Union" ta' l-Università Rjali,
220, Triq San Pawl, Valletta.
27 ta' April 1946.

Lis-Segretarju, Kumitat Organizzatur,
Konkors Tijatrali 1946.
Sinjur,

Waslilna l-programm tal-"Konkors Tijatrali 1946" li inti għogbok tibagħtilna.

Gejt mitlub mill-Kumitat Eżekuttiv tal-Fergħa Drammatika, Għaqda tal-Malti (Università), biex irroddlok haġr u fl-istess waqt nixtieq, lilek u lill-Kumitat Organizzatur, kull suċċess fil-hidma tagħkom biex tghollu d-Drama Maltija u biex Malta jkollha t-Tijatru Nazzjonali tagħha. Dawn huma l-għanijiet tagħna wkoll.

Filwaqt li nselli għalik,

Għoddni dejjem tiegħek,
G. SALIBA.

Segretarju, Fergħa Drammatika,
Għaqda tal-Malti (Università).

* * *

TWEGIBA

65, Tower Road, Sliema.
Id-29 ta' April, 1946.

Lis-Segretarju, Fergħa Drammatika,
Għaqda tal-Malti (Università).

Sinjur,

Il-kelmtejn sbieħ tiegħek waslulna sewwa sew waqt laqgħa tal-Kumitat Organizzatur li talabni niżżikhaġr—lilek u lill-Kumitat Eżekuttiv.

Huwa ta' faraġ kbir għalina li naraw l-istudenti universitarji tagħna, il-mexxejja ġejjiena tal-Poplu Malti, jingħaqdu magħna fil-hsieb tal-Konkors Tijatrali li l-għan ewlieni tiegħu huwa t-tagħlim tal-kotra u l-mixi "quddiem ta' Lsien Art Twelidna. Dawn huma l-ewwel passi għall-bini ta' Tijatru Nazzjonali.

Filwaqt li nixtiqikom kull progress fl-istudji tagħkom,

Nitolbok tghoddni dejjem,
Hukhom f'isem Malta,
N. BIANCARDI,
Segretarju.